

Особливістю аграрного сектору є інвестування в умовах значного зменшення фінансових можливостей інвесторів, що спричинено розповсюдженням світової кризи на фінансовий і реальний сектори національної економіки. Отже, кожному підприємству необхідно розробити комплекс заходів, які забезпечать зростання інвестицій за рахунок як внутрішніх, так і зовнішніх джерел. Адже інвестиції в аграрний сектор економіки сприяють не тільки розвитку окремих аграрних підприємств, а національної економіки в цілому.

Література.

1. Борсук О.М. Чинники формування інвестиційної привабливості аграрних підприємств / О.М. Борсук // Економіка АПК. – 2010. – № 7. – С. 78-84.

2. Жарун О.В. Фактори активізації інвестиційного клімату в АПК / О.В. Жарун // Матеріали всеукр. наук. конф. молодих учених – Умань: УДАУ, 2008. – С. 59-61.

3. Ільїн В. Ю. Вплив інновацій на конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств в умовах глобалізації / В. Ю. Ільїн // Часопис економічних реформ. Наук.-виробн. журн. – 2015. – №1(17). – С. 84-88.

4. Носова О.В. Інвестиційна привабливість підприємства / О.В. Носова // Стратегічні пріоритети. – № 1 (2). – 2007. – С. 120-126.

5. Стецюк П.А. Концептуальні основи формування системи управління фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств / П.А. Стецюк // Вісник сумського національного аграрного університету. – № 1 (24). – 2008. – С. 11-19.

АГРОПРОМИСЛОВА ІНТЕГРАЦІЯ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

***КРУТЬКО М.А., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Для ринкового середовища характерним є коливання як в політичній так і фінансово-економічній сферах в усьому світі. В дослідженні будь-кого економічного явища важливим етапом залишається досконале вивчення та генезис історії розвитку та стану дослідження даного питання. Одним із найважливіших напрямків як світового так і українського виробництва залишається

агропромислового комплексу. Досить значна частина праць видатних вчених присвячена саме питанням нарощення продовольчої спроможності аграрної сфери для забезпечення світових продовольчих потреб. На сьогоднішній день можна спостерігати прагнення підприємств агропромислового комплексу до пошуку нових та стабільних джерел фінансування, нарощення обсягів та потоків грошових коштів та матеріальних ресурсів в виробничі потужності господарства на взаємовигідних умовах шляхом інтеграції виробництва та об'єднання капіталів.

Підтвердженням актуальності досліджень інтеграційних тенденцій в економіці є значні обсяги глобальних (4,7 трлн дол. США) і національних (14,5 млрд. дол. США або 5,5 % від ВВП) угод щодо злиттів та поглинань компаній (M&A), активності обсягів торгів Першої фондової торговельної системи (27,6 млрд. грн, щорічний темп зростання – 1,9 рази) та участі вітчизняних інтеграційних структур у первинному розміщенні акцій (3,1 млрд. дол. США за 2010 р.) [1]. Частка інтегрованих суб'єктів господарської діяльності в економіці України становить близько 75 % у загальному обсязі виробництва продукції та надання послуг [2].

Аналіз показав, що агропромислова інтеграція в зарубіжних країнах здійснюється переважно в наступних формах [3].

1. Контрактна система відносин між сільськогосподарськими товаровиробниками, переробними, збутовими та іншими організаціями.

2. Агропромислові формування, створені шляхом об'єднання капіталів і праці юридичних та фізичних осіб (корпорації, кооперативи і т. д.).

3. Комбінати, в яких представлений увесь технологічний цикл – від виробництва сільгосппродукції, її переробки і до реалізації кінцевому споживачу.

4. Об'єднання, створювані на основі договорів між учасниками й очолювані фірмою інтегратором, яка здійснює зв'язки з іншими учасниками об'єднання на контрактній основі або шляхом участі у формуванні їх власності.

5. Холдингові компанії. Значного поширення в США набула контрактна форма агропромислової інтеграції, базою якої є зв'язок фермерів з іншими суб'єктами АПК на основі виробничих та збутових контрактів. Відмінність між ними полягає в тому, що збутові контракти стосуються винятково умов реалізації продукції, з обумовленням її якості, ціни та умов доставки. Виробничі контракти регламентують

умови виробництва до його початку та жорстко прописують коло обов'язків учасників. Гарантований ринок збуту продукції для фермера та стабільне забезпечення сировиною потрібної якості для контрактора – це основні переваги контрактації для її учасників [4].

Для більш детального дослідження питань агропромислової інтеграції кооперативного типу, яка набула широкого розвитку у світовій практиці. Можна виділити два різновиди такої інтеграції: західноєвропейська та північноамериканська.

У США і Канаді пішли шляхом створення гігантських багатопрофільних кооперативів, які довгий час успішно розвивалися в умовах жорсткої конкуренції як на Американському континенті, так і за його межами. Так, за повідомленням В. О. Цимбала, Саскачеванський пшеничний кооператив «Saskatchewan Wheat Poul» був найбільшим пшеничним кооперативом, мав 450 зернових елеваторів. До нього було приєднано кооператив тваринників, введено в дію олійний комбінат, борошномельний комплекс. Ним створювалися спільні підприємства з виробництва добрив, переробки олійних культур та у сфері міжнародного маркетингу зерна, викупувалися пакети акцій збанкрутілих компаній. Кооператив вкладав свої капітали у виробництво спирту, солоду, пива, в борошномельну і хлібопекарську промисловість [5]. Такі позитивні тенденції дають підстави для схвалення та дослідження системи їх функціонування.

Стабільний розвиток агропромислової інтеграції в цих умовах можливий за умов досягнення основних завдань у проведенні аграрних перетворень з застосування останніх наукових, практичних, управлінських надбань та міжнародного і досвіду України попередніх періодів для уникнення помилок при проведенні сучасних економічних змін та перетворень в агропромисловому виробництві.

Література.

1. United Nations Conference on Trade and Development. Information Economy Report 2009. The development perspective [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.unctad.org>.

2. Лук'яненко Л.Г. Стратегія економічного розвитку в умовах глобалізації : монографія [Електронний ресурс] / Л.Г. Лук'яненко. – Режим доступу : <http://eolib.com.ua/book.php?book=20>.

3. Кобець Є.А. Економічна сутність інтеграції в аграрному виробництві / Є.А. Кобець // Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво». – 2007. – № 1. – С. 146-149.

4. Моренова Н.Ю. Міжнародний кооперативний рух у глобалізованій економіці / Н.Ю. Моренова. – Режим доступу: [http://mev.lac.lviv.ua/downloads/vyklad/fedor/sta t/6.pdf](http://mev.lac.lviv.ua/downloads/vyklad/fedor/sta%20t/6.pdf).

5. Світовий досвід розвитку агропромислової інтеграції кооперативного типу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/75558/agropromislovist/svitoviy_dosvid_rozvitku_agro_promislovoi_integratsiyi_kooperativnogo_tipu.

НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ: БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

***КУКУРУДЗЯК А.В., ВИКЛАДАЧ,
ВІННИЦЬКИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ***

Зовнішнє середовище підприємства є досить складним, вимогливим і непередбачуваним. Основними чинниками, що характеризують сучасне середовище виступає високий динамізм, зростанням розмірів інформації та джерел її отримання, значна кількість невизначеностей, що вимагає перенесення акцентів із матеріальної складової бізнесу на нематеріальну.

Теоретико-прикладним аспектам походження нематеріальних активів приділяється багато уваги філософами, соціологами, юристами, економістами, але з точки зору менеджменту воно потребує дальшого дослідження. Різні сфери науки по різному підходять до розуміння нематеріальних активів. В юриспруденції – інтелектуальна власність, економіці – інтелектуальні ресурси, бухгалтерському обліку – нематеріальні активи, менеджменті – нематеріальний капітал, який може створювати додану вартість.

Реїна І.М. [3, с. 159-161] визначає наступні завдання управління нематеріальними активами підприємства : стратегічний рівень через формування необхідного обсягу нематеріальних активів, оптимізацію сформованого портфеля, досягнення високої капіталізації, забезпечення своєчасного реінвестування капіталу в найбільш прибуткові нематеріальні активи та операції з ними; оперативний рівень – ідентифікація та інвентаризація, правова експертиза, оцінка вартості, постановка на баланс і комерціалізація.

Стояненко І.В. [5, с. 5-7] відмічає наступні етапи в управлінні: формування бази нематеріальних активів, аналіз ефективності використання, визначення цілей управління, планування результатів управління нематеріальними активами, організація бізнес-процесів орієнтованих на використання нематеріальностей.